

Centar za zastupanje
građanskih interesa

Duboka kriza obrazovanja u BiH

6.juni 2011. godine

Za potrebe osnovnih i srednjih škola u Bosni i Hercegovini se svake godine izdvaja **blizu milijardu KM**. Prema procjenama Svjetske banke ulaganja su iznad prosjeka u regionu, a ispod prosjeka EU. Međutim, rezultati srednjeg i osnovnog obrazovanja su ispod regionalnog prosjeka.

U testiranju koje je međunarodna organizacija Trends In International Mathematics And Science Studies (TIMSS) 2007. godine provela na učenicima 4. i 8. razreda osnovnih škola, u grupi od 59 zemalja BiH je bila na posljednjem mjestu po znanju iz prirodnih nauka. Istovremeno, prema podacima međunarodnih organizacija, samo **5 posto osnovnih škola** ima visok nivo opremljenosti, dok je čak **20 posto osnovnih škola** loše opremljeno. Od svih sredstava izdvojenih za obrazovanje tek oko **4 posto** ostaje za opremanje i održavanje.

Damir Mehmedbašić, izvršni direktor Fondacije CPI - Centra za zastupanje građanskih interesa je ovom prilikom izjavio:

"Ako nas ima koji se nadamo da će omladina izvući zemlju iz krize, sirovi podaci nam pokazuju da se nemamo čemu nadati. Loše obrazovanje koje imamo u BiH, osnovni je preduslov za sve oblike destruktivnog ponašanja. Mladi u BiH su zatvoreni, neuki, izgubljeni i sistemski zapostavljeni. Umjesto da nove naraštaje posmatramo kao jedan od naših rijetkih i nezamjenjivih resursa, omogućimo da se ostvaruju i kroz praktično djelovanje podižu samopouzdanje, mi plaćamo milijardu KM da ih gledamo sa strahom."

Učenici koji su izašli iz srednjih škola ne pokazuju dovoljan nivo znanja za upis na fakultete, a njihovi nastavnici ne pohađaju dodatne edukacije po završetku formalnog obrazovanja. Također postoje i nelogičnosti u nastavnom planu i programu.

Tokom posljednjih nekoliko godina troškovi obrazovanja po učeniku su porasli za oko 11 posto, a BiH je svrstana među zemlje sa najmanjim brojem učenika po odjeljenju i među zemlje u kojima djeca u školi provedu najviše vremena, no bez vidljivog rezultata.

Još 2008. godine Vijeće ministara BiH je utvrdilo Strateške pravce razvoja obrazovanja u kom je identifikovalo ključne probleme i definisalo 4 strateška cilja i 30 operativnih ciljeva od čega je do kraja prošle godine realizovan samo jedan strateški i 12 operativnih ciljeva. Zbog toga ne čudi da je gospođa Esma Hadžagić, pomoćnica za obrazovanje u Ministarstvu civilnih poslova u Vijeću ministara BiH, izjavila je proces reforme obrazovanja višedecenijski proces. Obzirom na posljedice koje skupo i loše obrazovanje ima na svaku slijedeću generaciju djece i na konkurentnost Bosne i Hercegovine, stvari se moraju mijenjati puno brže.

Centar za zastupanje
građanskih interesa

CPI je nevladina, neprofitna organizacija koja prikupljanjem, analizom i objavljivanjem podataka od interesa za građane, te njihovom promocijom, aktivno podržava izgradnju civilnog društva. Fondacija CPI nastoji omogućiti da javni i verificirani podaci važni za građane BiH budu lako dostupni u kontekstu i na način kojeg može razumjeti građanin koji se profesionalno ne bavi javnom administracijom i javnim finansijama.

